बुद्ध्यात्मकेप्रमातरिविचारितेश्वजाघनीभक्षणेपिपुण्यमस्तीतिजाने ज्ञानोत्पत्तियोग्यंशरीरमपथेनापिरक्ष्यमेवेतिभावः मोहात्मकेकर्तृत्वाद्यभिमानभाजियथाश्वभक्षणेदोषस्तथैवतत्रविषयेस्ति संशयात्मान्यतरस्यात्मनोदृढपरिग्रहाभावात् तथापिश्वभक्षणमात्रेणत्वादृशःश्वपचोहंनभविष्यामि तपसादोषंदूरीकर्तुंशक्तोस्मीतिभावः ॥ ८० ॥ इदंश्वजाघनीभक्षणजंदुःखंपापंगोपनीयंगूहनीयंत्वयाक्रियमाणं निरसनीयमितिमेबुद्धिर्निश्चितास्ति ततोहंदुष्कृतःपापीयानपिअब्राह्मणोपित्वामुपालभेयःसोहंसत्रैकैतवकारीअस्मि सत्वमितिपाठेसत्वंप्रसिद्धोविश्वामित्रस्त्वांयदब्राह्मणोहमुपालभेऽतःदुष्कृतोस्मीतियोजना ॥ ८१ ॥ धर्मेधर्मानुशासने ॥ ८२॥८३॥८४ ॥ पापलोकौचतावबलिप्तौचेतिसमासः प्रतीच्छन्प्रतिगृह्णन् ॥८५॥ ८६॥ ८७॥ कार्येत्यायेप्राणात्ययेऽभक्ष्यमपिभक्षणीयमितिभक्ष्याभक्ष्यविधेरप

बुद्ध्यात्मकेव्यक्तमस्तीतिपुण्यंमोहात्मकेयत्रयथाश्वभक्ष्ये ॥ यद्यप्येतत्संशयात्माचरामिनाहंभविष्यामियथात्वमेव॥८०॥ श्वपचउवाच गोपनीयमिदं दुःखमितिमेनिश्चितामतिः॥ दुष्कृतोब्राह्मणःसत्रंयस्त्वामहमुपालभे॥८१॥ विश्वामित्रउवाच पिबंत्येवोदकंगावोमंडूकेषुरुवत्स्वपि॥ नतेधिकारोधर्मेस्तिमाभूरात्मप्रशंसकः॥८२॥ श्वपचउवाच सुहृद्भूत्वानुशासेत्वांकृपाहित्वयिमेद्विज॥ यदिदंश्रेयआधत्स्वमालोभात्पातकंकृथाः॥८३॥ विश्वामित्र० सुहृन्मेत्वंसुखेप्सुश्चेदापदोमांसमुद्धर॥ जानेहंधर्मतोत्मानंशौनीमुत्सृजजाघनीं ॥ ८४॥ श्वपचउवाच नैवोत्सहेभवतोदातुमेतांनोपेक्षितुंह्रियमाणंस्वमन्नं॥ उभौस्यावःपापलोकावलिप्तौदाताचाहंब्राह्मणस्त्वंप्रतीच्छन् ॥८५॥ विश्वामित्रउवाच अद्याहमेतद्वृजिनंकर्मकृत्वाजीवंश्चरिष्यामिमहापवित्रं॥ सपूतात्माधर्ममेवाभिपत्स्येयदेतयोर्गुरुतद्ब्रूहि ॥८६॥ श्वपचउवाच आत्मैवसाक्षीकुलधर्मकृत्येत्वमेवजानासियदत्रदुष्कृतं॥ योत्याद्रियाद्भक्ष्यमितिश्वमांसंमन्येनतस्यास्तिविवर्जनीयं॥८७॥ विश्वामित्रउवाच उपादानेखादनेचास्तिदोषःकार्येत्यायेनित्यमत्रापवादः॥ यस्मिन्हिंसानानृतंवाच्यलेशोभक्ष्यक्रियायत्रनतद्गरीयः॥८८॥ श्वपचउवाच यद्येषहेतुस्तवखादनेस्यान्नतेवेदःकारणंनार्यधर्मः॥ तस्माद्भक्ष्येभक्षणेवाद्विजेंद्रदोषंनपश्यामियथेदमत्र॥८९॥ विश्वामित्रउवाच नैवातिपापंभक्षमाणस्यदृष्टंसुरांतुपीत्वापततीतिशब्दः॥ अन्योन्यकार्याणियथातथैवनपापमात्रेणकृतंहिनस्ति॥९०॥

वादोस्ति तथाचसूत्रं सर्वान्नानुमतिश्चप्राणात्ययेतद्दर्शनादिति यत्राभक्ष्यक्रियाअभक्ष्यतापादकंवाक्यंतच्छास्त्रंगरीयोन यतःयस्मिन्नभक्ष्यभक्षणेहिंसानृतंचन इदमेवद्वयंअधर्मस्यज्ञापकं किंतर्हिभक्ष्याभक्ष्यशास्त्रमनर्थकंनेत्याह वाच्यलेशइतिभावप्रधानोनिर्देशः तत्रवाच्यत्वस्यनिंद्यत्वस्यलेशमात्रंनतुतद्धिंसानृतवदत्यंतंनिंद्यमित्यर्थः ॥८८॥ हेतुःप्राणपोषणेच्छास्ति कारणंप्रमाणं भक्ष्येभक्षणे अभक्षणेइतिच्छेदः॥८९॥ अतिपापंहिंसावदभक्ष्यंभक्षमाणस्यनदृष्टं पततीतिशब्दःशब्दशास्त्रस्याज्ञामात्रं परंतुपापहेतुर्मुख्योहिंसाख्योऽत्रनदृश्यतइतिभावः अन्योन्यकार्याणिमैथुनानि पापमात्रेणकृतंपुण्यंहिनस्तिनाशयति तेनईषत्पापोत्पत्तिरस्तुनतुब्राह्मण्यादिधर्महानिरस्तीतिभावः ॥ ९० ॥

Digitized by Google